

ПЛАНИРАЊЕ НА ИСТРАЖУВАЊЕ

Кога започнувате истражувачки проект, треба да имате јасно и фокусирано прашање што ќе го води вашето **истражување**.

Сепак, може да имате и пробен одговор или предвидување што сакате да го тестирате. Тука влегува **хипотезата**. Хипотезата е изјава(исказ) која изразува можна врска помеѓу променливите или појавите, врз основа на постоечкото знаење, теорија или набљудување.

Истражувачко прашање, од друга страна, е прашање што се обидува да истражи или објасни аспект на вашата тема, без да прави никакви претпоставки или тврдења. И двата пристапи имаат свои предности и недостатоци, во зависност од целта, опсегот и дизајнот на вашето истражување. Во оваа статија, ќе научите за разликите помеѓу хипотезата и истражувачко прашање и како да го изберете најсоодветниот за вашиот проект.

РАЗМИСЛИ: Што во овај случај е хипотеза, а што истражувачко прашање:

‘Каква е висината на 14-годишни девојчиња во споредба со висината на 14-годишни момчиња?’

‘14-годишните девојчиња во просек се повисоки од 14-годишните момчиња

Пред да почнеме со некое истражување треба да треба да одлучиме што сакаме да дознаеме со тоа истражување. Прашањата треба да бидат јасни и директни. Некогаш е подобро да поставиме две помали прашања отколку да ги комбинираме во едно големо прашање.

ИЗВОРИ НА ПОДАТОЦИ

Извори на податоци Можеме да користиме **примарни податоци**. Тоа се податоците што ги собираме самите.

Можеме да користиме **секундарни податоци**. Тоа се податоците што веќе ги прибрал некој друг. Постојат многу извори на секундарни податоци. Многу влади објавуваат национални статистики. На интернет има многу достапни бази на податоци и алманаси (алманах е референтна книга што обично се објавува годишно).

ОДРЕДУВАЊЕ ПРИМЕРОК

Целата група што е од интерес на истражувањето ја нарекуваме **популација**.

Можеби нема да биде можно да му поставиме прашање на секој човек од популацијата. Кога избираме само дел од популацијата, делот од целата популација што го нарекуваме **примерок**. Околу 10% од популацијата често е разумна големина на примерок. Обично, доволен е минимум од околу 30 луѓе.

МЕТОДИ ЗА СОБИРАЊЕ ПОДАТОЦИ

Кога самите треба да собираме податоци, треба да спроведеме истражување. Можеме да им поставуваме прашања на луѓето со помош на **прашалник** или преку **интервју**. Прашалникот обично е отпечатен на хартија и луѓето сами ги одговараат прашањата во него. При интервју, ние директно ги поставуваме прашањата.

Кога треба да ги запишеме резултатите за некакво случување, треба да спроведеме **експеримент** или да ги бележиме **набљудувањата**. Кога ги бележиме мерењата, потребно е да бидеме сигурни дека користиме соодветен степен на точност. На пример, ако го мериме времето потребно за да се истрчаат 100 метри и ако го запишуваме времето заиокружено на најблиската секунда, може да се случи поголемиот број времиња да бидат еднакви. Мерењето на десеттиот дел од секундата би бил подобар степен на точност.

Во пар/ група размисли :

- Како цената на горивото се променила во изминатите 10 години?
- Како најголем дел од учениците доаѓаат на училиште?
- Какво е времето на станување за на училиште на девојчињата во однос на момчињата?
- Каков е животниот век во земјите во Европа во споредба со животниот век во африканските земји?